

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP- 115/13-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Tyršova základní škola a mateřská škola Plzeň, U Školy 7, příspěvková organizace
Sídlo:	U Školy 7, 326 00 Plzeň
IČO:	70 878 951
Identifikátor:	600 069 613
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	ředitelkou Mgr. Dagmar Rubášovou
Zřizovatel:	Statutární město Plzeň
Místo inspekční činnosti:	U Školy 7, Plzeň
Termín inspekční činnosti:	28. - 30. ledna 2013

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Tyršovou základní školou a mateřskou školou Plzeň, U Školy 7, příspěvkovou organizací (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnická osoba vykonává činnost základní školy s 1. – 5. ročníkem (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“) a dvou školských zařízení – školní družiny a školní jídelny. Subjekt sídlí v okrajové části města Plzně, Černicích, v patrové budově s podkrovím, jejíž prostory jsou maximálně využity od suterénu po půdu, ale opakovaně kapacitně nepostačují uspokojit

poptávku rodičů. Ve školním roce 2012/2013 je do dvoutrídni mateřské školy přijato 45 dětí, které vzdělávají čtyři kvalifikované učitelky a asistentka pedagoga podporující dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), mimořádně nadané. Jedna z učitelek je ředitelkou pověřena vedením MŠ. Činnost MŠ je realizována prostřednictvím Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Začít spolu od začátku“, sestaveného v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Běžnou vzdělávací nabídku v něm doplňují kroužky angličtiny, práce s počítačem, sportovních her, hudebních her a dovedných rukou.

Základní škola vzdělává v letošním školním roce v šesti třídách 135 žáků, z nichž je 25 žáků se SVP, z toho je šest mimořádně nadaných. Činnost ZŠ personálně zabezpečuje devět odborně kvalifikovaných učitelů včetně ředitelky a dvě asistentky pedagoga (z řad vychovatelek ŠD). Průměrný věk pedagogických pracovníků v ZŠ je 38 let. Vzdělávání ve všech ročnících probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Začít spolu od začátku“ (dále „ŠVP ZV“). Základním principem programu je zohledňování individuality žáka, úzká vzájemná spolupráce s jeho zákonnými zástupci, integrovaná tematická výuka a systém hodnocení a sebehodnocení žáka.

Shodný motivační název obou ŠVP deklaruje uplatňování společných vzdělávacích principů alternativního osobnostně orientovaného programu „Začít spolu“, který škola úspěšně naplňuje od roku 1996.

Školní družina (dále „ŠD“) má čtyři oddělení, ve kterých je zapsáno 117 žáků, povolená kapacita (120) není překročena. Ranní provoz ŠD je od 6:30 do 7:40, odpolední provoz končí v 16:30 hodin. Pro její aktivity jsou pro dvě oddělení využívány podkrovní prostory a dvě oddělení jsou z prostorových důvodů umístěna v kmenových třídách. Provoz personálně zajišťují čtyři vychovatelky z toho tři odborně kvalifikované, dvě z nich pracují dopoledne v ZŠ jako asistentky pedagoga. Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který obsahově navazuje na program ZŠ.

Od minulé inspekce došlo k částečné obměně pedagogického kolektivu a k četným zlepšením v materiální oblasti. Výrazné finanční prostředky byly investovány do modernizace provozu školní jídelny, opraveny podlahy na chodbách, vyměněny dveře většiny učeben. Učební pomůcky jsou pořizovány průběžně dle potřeb žáků a pedagogických pracovníků, sledována je jejich kvalita a funkčnost. Pro podporu čtenářské a matematické gramotnosti bylo zakoupeno množství knižních publikací a zajímavých deskových her. Škole se postupně daří zkvalitňovat materiálně technické podmínky i účastí v projektech a grantech, ve spolupráci se zřizovatelem či sponzory. Zapojením do projektu „EU – Peníze školám“ dochází ke zlepšení vybavenosti školy informační technikou. Část peněz byla využita na individualizaci výuky hodin českého jazyka, anglického jazyka a matematiky. V rámci dalšího vzdělávání bylo z projektu hrazeno i jazykové vzdělávání dvou vyučujících v Anglii.

Dlouhodobě se však škola potýká s omezenými prostorovými možnostmi. Chybí prostory pro školní družinu a pro vytvoření odborných pracoven. Nedostatek místa pro další rozvoj školy by měla řešit realizace plánované výstavby nové MŠ, která však zatím nemá zajištěné plné finanční krytí.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací cíle obou ŠVP jsou orientovány na všestranný rozvoj osobnosti dítěte a žáka prostřednictvím vlastní aktivity a tvořivosti, samostatného řešení problémových situací a kooperace se spolužáky. Činnostní a prožitkové učení, které je hlavní vzdělávací metodou, bylo patrné v průběhu inspekčních hospitací v mateřské i základní škole.

Sledované **předškolní vzdělávání** motivované podněty z probíhajícího tematického celku Nekonečné království bylo plné fantazie, smyslového vnímání, tvořivé práce s rozličným materiálem a aktivního pohybu. Ranní spontánní činnosti se vyznačovaly zaujatou hrou s pěknými vztahy mezi dětmi a bohatou vzájemnou komunikací. Režimové momenty (svačina, hygiena, pitný režim) probíhaly plynule, děti se zcela samostatně obsluhovaly a dodržovaly společně dohodnutá pravidla. Pravidelné tělovýchovné aktivity jsou vhodně organizovány ve školní tělocvičně, čímž je kompenzován menší prostor pro pohyb ve třídách. Kromě rozvoje pohybových dovedností a tělesné zdatnosti přinášely dětem zjevnou radost z pohybu. Další činnosti řízené učitelkami probíhaly v celém prostoru kmenových tříd. V jednotlivých centrech aktivit, kam se děti bezkonfliktně rozdělovaly, mohly plnit rozmanité, náročnosti diferencované úkoly, při nichž spolupracovaly s ostatními členy skupiny. Samozřejmost, s jakou děti k zadané práci přistupovaly, svědčí o tom, že kooperativní formy vzdělávání zde převažují. Přispívají k rozvoji všech kompetencí: komunikativních, k učení, k řešení problémů, sociálních i činnostních. Frontální činnosti probíhaly v komunitním kruhu. Otevřené otázky kladené učitelkami provokovaly děti k přemýšlení a vyvozování souvislostí. Podporována byla zraková i sluchová percepce, některé činnosti rozvíjely předčtenářskou a předmatematickou gramotnost, prostor dostalo i hodnocení včetně počátečních forem sebehodnocení dětí. Sledovaný průběh i výsledky předškolního vzdělávání v obou třídách, ale také třídní plánování a vypovídající zápisy v třídních knihách jednoznačně prokazují naplňování ŠVP PV a optimální stav dosahování očekávaných výstupů vymezených RVP PV.

Sledovaná výuka v **základní škole** probíhala v edukačně podnětném prostředí. Výzdobu učeben tvořily invenční výtvarné a projektové práce žáků či přehledy probíraného učiva. Zahájení výuky tzv. „ranní dopisem“ v komunitním kruhu působilo na žáky motivačně. Žáci při vyučování reagovali aktivně, spontánně a uvolněně, vystupování pedagogů a jejich přístup k žákům zajišťoval pocit bezpečí. Ve všech předmětech byla příkladným způsobem propojena témata se situacemi, s nimiž se žáci běžně setkávají. Realizovanými metodami byli vedeni k logickému uvažování, hledání souvislostí a při řešení úkolů k využívání svých zkušeností. Při práci v centrech aktivit si byli žáci oporou a současně se individuálně vzdělávali. Přiměřeně věku dokázali kultivovaně komunikovat a vzájemně si naslouchat. Použité skupinové a kooperativní techniky vzdělávání s využitím mezipředmětových souvislostí pozitivně ovlivňovaly efektivitu výuky. Rozvíjena byla matematická, přírodovědná, i čtenářská gramotnost a stylem výuky byly upevňovány kompetence k učení, komunikativní, sociální i k řešení problémů. Ve všech zhlédnutých hodinách vyučující spolu s žáky hodnotili splnění výukových cílů, promyšleně je vedli ke vzájemnému hodnocení či sebereflexi a i k nalézání příčin nezvládnutí zadaného úkolu. Zavedený systémem hodnocení vychází z pravidel třídy a ze sestavených kritérií. Hodnotící výroky byly opodstatněné a vyznačovaly se mluvní kulturou. Sledovaná výuka vytvářela potřebný prostor pro rozvoj osobnosti žáka, podporovala pocit sounáležitosti žáků se školou. Inovace ve výuce včetně využití metod kritického myšlení přispívaly ke zvyšování úrovně klíčových kompetencí a vytvářely předpoklady pro následné úspěšné vzdělávání. Průběh vzdělávání je příkladem dobré praxe.

Kvalitu výuky dokládá i fakt, že v loňském školním roce ze 135 žáků všichni prospěli, z toho 107 s vyznamenáním, snížená známka z chování nebyla udělena a z pěti přihlášených žáků 5. ročníku byli tři přijati ke studiu na víceleté gymnázium.

Účinnou podporu rozvoje osobnosti žáků poskytuje i zájmové vzdělávání ŠD. Rozvíjí vzdělávací cíle ŠVP ZV a zabezpečuje kvalitní volnočasové aktivity jako účinné nástroje prevence rizikového chování žáků. Činnost ŠD je pravidelně prezentována na různých akcích pro rodiče a veřejnost.

ZŠ má nadstandardně vytvořen systém hodnocení. V prvním a druhém ročníku jsou žáci na vysvědčení hodnoceni širším slovním hodnocením. Ve třetím je uplatňováno v závislosti na přání rodičů, v letošním školním roce jsou žáci klasifikováni. Součástí vysvědčení je od třetího ročníku tzv. „Psaničko“, ve kterém se vyučující formou slovního hodnocení vyjadřují k emoční a volní stránce žáka, k míře naplňování klíčových kompetencí a změnám v chování či postojích podle stanovených kritérií.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola promyšleně a různými formami informuje veřejnost o své vzdělávací nabídce (dny otevřených dveří, informace v regionálním tisku, aktualizované webové stránky, školní časopis). Prostředí školy i způsoby vzdělávání mohou rodiče i veřejnost poznat při mnoha příležitostech, škola je jim otevřena.

Do ZŠ i MŠ jsou přijímány děti podle kritérií upřednostňující dle požadavků školského zákona děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (v MŠ) a spádovost bydliště (v ZŠ). Zájem rodičů o přijetí každoročně převyšuje prostorové možnosti školy. V souladu s principy rovného přístupu ke vzdělávání jsou přijímány i děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich podíl je v ZŠ mimořádně vysoký (téměř 18%). ZŠ má vytvořen promyšlený a účinný poradenský systém. Ten zabezpečuje kvalifikovaná výchovná poradkyně, která je zároveň školním metodikem prevence a speciálním pedagogem. Žáci se SVP jsou vzděláváni podle kvalitně zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů, které jsou pravidelně vyhodnocovány. Jsou integrováni do tříd a je jim poskytnuta reedukační péče vedená výchovnou poradkyní. Žáci se SVP – mimořádně nadaní mohou k rozvoji talentu navštěvovat tzv. Matematický klub. Úspěšnost integrace je zajištěna i spoluprací se školskými poradenskými zařízeními, podporou asistentů pedagoga a individuálním přístupem k dětem a žákům. Systém vzdělávání těchto žáků je příkladně nastaven.

Pro oblast prevence rizikového chování, předcházení školní neúspěšnosti a vytváření bezpečného školního prostředí je v práci metodika prevence velkou výhodou, že se všichni žáci a učitelé dobře znají. Dokladem otevřenosti školy a respektu k potřebám žáků je i fungující Dětský parlament. Zástupci tříd (z 2. - 5. ročníku) mají při jednání s vedením školy možnost vyjádřit svoje připomínky či náměty k chodu školy. Jejich upozornění jsou zohledňována. Žáci se často spolupodílejí na společných akcích školy. Úspěšné realizace posilují v zapojených žácích pocit sounáležitosti se školou a hrdost na akce, na nichž se podílejí. Činnost Dětského parlamentu přináší i učitelům důležitou zpětnou vazbu k jejich práci. Žákům je dále nabízena pestrá nabídka mimoškolní činnosti pro rozvoj jejich zájmů a individuálních předpokladů. Propojený a dobře fungující systém výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků je příkladem dobré praxe. Jejich účinnost a úspěšnost

je pravidelně vyhodnocována ve vlastním hodnocení a ve Výroční zprávě o činnosti školy. Dokladem funkčnosti nastaveného systému je skutečnost, že škola dlouhodobě nemusela řešit projevy rizikového chování žáků.

Ředitelka školy, která je ve funkci od roku 1997, svými osobnostními a manažerskými kvalitami účinně aktivizuje pedagogický sbor, daří se jí prosazovat týmovou práci a zavádět inovativní směry vzdělávání do výuky. Velmi četnou hospitační a kontrolní činností sleduje kvalitu výuky v ZŠ i MŠ, stanovená opatření či doporučení důsledně vyhodnocuje. Výstupy reálného evaluačního procesu přenáší do plánování na další období. Tím školu systematicky posunuje v kvalitě.

Pozitivem personálních podmínek je kvalifikovanost a optimální věková struktura pedagogů. Metodická práce s novými učiteli je nastavena tak, že zájemci o práci učitele 1. stupně do činnosti školy nejprve pronikají přes pozici vychovatele ŠD a asistenta pedagoga. Postupně získávají kratší úvazek v ZŠ, plynule tak vstřebávají metody výuky a včleňují se do pedagogického kolektivu. Výsledkem pak je sjednocený pedagogický styl a kompaktní, spolupracující kolektiv. Inovativní metody výuky jsou podporovány velmi četným dalším vzděláváním pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Řada seminářů probíhá cyklicky, využívány jsou dny prázdnin či víkendů. I tato skutečnost vypovídá o nebyvalém zájmu učitelů o rozvoj své odbornosti. Většina z nich prošla dlouhodobými kurzy např. „Čtením a psaním ke kritickému myšlení“ či cyklem seminářů v projektu „Minimalizace šikany“. V posledních letech se realizuje DVPP formou vzdělávání celého pedagogického sboru včetně účasti zákonných zástupců žáků. Týmová součinnost učitelů je patrná i v hledání vlastních evaluačních nástrojů. Výsledkem je tzv. „Notýsek školáka“ a „Můj žákovský deník“, které slouží jako záznamník hodnocení žáka a jeho pokroku, včetně sebehodnocení. Součástí hodnocení je i reflexe ze strany zákonných zástupců.

Rovněž materiální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Prostory školy bohatě zdobené dětskými a žákovskými pracemi prokazují tvořivost a neotřelost námětů a postupů nejen v estetických předmětech a činnostech, ale i v projektovém vyučování. Práce reagují na různá společenská témata, vypovídají o postojích i znalostech jednotlivých žáků. Vysoká podnětnost vzdělávacího prostředí podporuje aktivní zájem dětí a žáků o učení. V průběhu inspekční činnosti byla zaznamenána výborná úroveň materiální podpory vzdělávání v MŠ i ZŠ. Funkčně byla dětmi i žáky využívána počítačová technika. Bohatá byla materiální zásoba jednotlivých center aktivit, děti a žáci ji aktivně a efektivně užívali. Komerční nabídka hraček a školních potřeb byla často doplňována nápaditými pomůckami „vlastní výroby“.

Základním principem vzdělávacích programů je partnerská spolupráce se zákonnými zástupci žáka. Promyšlenými strategiemi se podařilo škole zrušit bariéru mezi školou a rodinou a rodiče se aktivně podílejí různým způsobem na činnosti školy. Kvalitu školy oceňují i formou různých druhů sponzorských darů včetně finančních.

Škola systematicky podporuje navazování a rozvoj partnerských vztahů také s dalšími subjekty. Jako přínosnou hodnotí součinnost se zřizovatelem, s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Plzni, Fakultou pedagogickou ZČU Plzeň aj. Škola je i členem asociace Aktivních škol.

Tradičně je pořádána tzv. „Letní slavnost“, která je vyvrcholením a zhodnocením celoroční školní práce. Součástí úspěšné slavnosti je i pasování předškoláků na „školáky“ a loučení s „pátáky“, kteří školu opouštějí. Na organizaci se významně podílejí žáci pátého ročníku a rodiče.

Závěry

Vynikající úroveň, kterou subjekt dlouhodobě vykazuje, podporují erudované a systematické řízení, funkční plánování a hodnocení, výborné personální podmínky a kvalitní materiální předpoklady. Ředitelka školy vytváří moderní vzdělávací instituci za podpory aktivních kolegů zainteresovaných na dobrém jménu školy a ztotožněných s jejími principy, programy a způsoby práce. Osobnostně orientovaný model vzdělávání je postaven na partnerských vztazích mezi žáky a učiteli. Otevřenost vzájemné komunikace a důvěra žáků k učitelům byly v průběhu inspekce patrné. Realizované školní vzdělávací programy prokazatelně podporují rozvoj klíčových kompetencí a vzdělávají děti a žáky aktivní, kriticky myslící, s vysokým stupněm sociálních dovedností a pozitivním vztahem k učení. Jejich sledované výsledky převyšovaly požadovaný standard a byly dokladem toho, že progresivní metody a formy vzdělávání, běžné na této škole, vedou k příkladným výsledkům dětí a žáků a prokazatelně vytvářejí předpoklady pro jejich úspěšné celoživotní vzdělávání.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci v zápisu změny v údajích o právnické osobě s názvem Tyršova základní škola a mateřská škola Plzeň čj. 28 062/2011-25 ze dne 27. 9. 2011 s účinností od 1. 10. 2011
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Tyršova základní škola a mateřská škola Plzeň, čj. 41509 ze dne 23. 10. 2009 včetně dodatků č. 1-4
3. Potvrzení ve funkci ředitelky školy Dohoda o změně pracovního poměru ze dne 23. 5. 2012 čj. MMP/081159/12
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Začít spolu od začátku“ platný od 1. 9. 2011
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Začít spolu od začátku“
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ze dne 1. 9. 2012
7. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2012
8. Přihlášky žáků k zájmovému vzdělávání
9. Organizační řád Tyršovy základní školy ze dne 7. 2. 2012
10. Školní řád s platností od 31. 8. 2012
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2010/2011, 2011/2012
12. Plán hospitační činnosti ve školním roce 2012/2013 – priority
13. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky školy 2011/2012 a 2012/2013
14. Měsíční plány
15. Plán DVPP pro období 2012 - 2013
16. Záписy z jednání pedagogické rady od srpna 2009
17. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2012/2013
18. Třídní výkazy a katalogové listy všech žáků, přehled docházky dětí MŠ

19. Třídní knihy školní družiny
20. Výkaz o základní škole M ke dni 30. 9. 2012
21. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 ke dni 30. 9. 2012
22. Výkaz o mateřské škole S 1-01 ke dni 30. 9. 2012
23. Výkaz o školní družině-školního klubu Z 2-01 k 31. 10. 2012
24. Rozvrh hodin pro školní rok 2012/2013
25. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání ve školním roce 2012/2013
26. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků
27. Celoroční program environmentální vzdělávání, výchovy a osvěty
28. Minimální preventivní program pro školní rok 2012/2013
29. Program proti šikanování pro školní rok 2012/2013
30. Kniha úrazů za školní rok 2011/2012 a 2012/2013
31. Plán metodického sdružení pro školní rok 2012/2013
32. Výchovné poradenství – plán činnosti pro školní rok 2012/2013
33. Školní matrika mateřské a základní školy

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni 12. února 2013

(razítko)

Mgr. Ivana Krýslová, školní inspektorka

Krýslová v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Plzni dne 13. února 2013

(razítko)

Mgr. Dagmar Rubášová, ředitelka školy

D. Rubášová v. r.

Připomínky ředitelky školy

27. 2. 2013

Připomínky nebyly podány.